

4 جنوری 2015

داکتر سیدعبدالله کاظم

یک ضایعه بزرگ ملی

گوهر از خاک برآرند و عزیزش دارند
بخت بد بین که فلک گوهر ما برده به خاک

امروز وفات داکتر عزیز الله لودین (رح)، عزیزترین دوست همگام و همفکر، مردی که پنج دهه با هم در یک مسیر طی طریق کردیم، مرا غرق در تأسف و تالم کرد که زبان و قلم قدرت بیان آنرا ندارد، جز آنکه بگویم:

دردنیای توجز عشق به میهن، پاکی و صداقت، ایمان به خدا(ج) و خدمت به مردم چیزی دیگر وجود نداشت. تو رفتی، اما نام جاودان و پرافتخار در تاریخ کشور از خود بجا گذاشتی. تا زنده هستیم به نام تو افتخار میکنم. یادت گرامی و روحت شاد و بهشت برین جایگهت بادا!

وفات این شخصیت بزرگ را به همه هموطنان عزیز، به همه همکاران و هم مسلمانان و همه دوستان گرامی و بخصوص به فرد فامیل آن مرحوم خواهران و برادران زنده یاد داکتر عزیز الله لودین تسلیت عرض میکنم.

جلوه هستی زبس کم فرصتی افسانه است
چشم تا بندند، دیدن ها شنیدن میشود

مختصر سوانح داکتر عزیزالله لودین

متولد 1320 شمسی (1941 میلادی) در هرات، پسر دگروال امین الله خان لودین (منسوب به لودین های لوگر که بعداً به هرات مقیم گردید)؛ تعلیمات ابتدائی و ثانوی را در لیسه «سلطان غیاث الدین غوری» هرات به پایان رسانید (1326 تا 1335 مطابق 1947 تا 1956 میلادی). بعد شامل لیسه غازی در کابل گردید (1336) (1957) و بکلوریا را از آن لیسه در سال 1339 (1960) و لیسانس را از پوهنهی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل بدست آورد (1343) (1964) و به حیث اسیستانت شامل کدر علمی آن پوهنهی گردید. یکسال بعد از طرف بانک ملی افغان جهت تحصیلات عالی به جرمنی اعزام شد (1344) (1965)، پس از اخذ «دیپلوم» (ماستری) در رشته اقتصاد از پوهنتون کلن، به ادامه تحصیل پرداخت و موفق به اخذ درجه دکتورا در رشته اقتصاد از

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکي په خیر و لولئ

آن پوهنتون گردید 1354 (1975). با ختم تحصیل به وطن عودت کرد و در بانک ملی افغان به حیث آمر مرکز «تحقیقات علمی» آن بانک توظیف گردید؛ در عین زمان داکتر لودین شامل کدر علمی پوهنهی اقتصاد پوهنتون کابل شد و به حیث استاد به تدریس آغاز کرد 1355 تا 1357 (1976 تا 1978).

داکتر لودین متعاقب کودتای ثور با جمعی از استادان پوهنتون کابل در جویای 1357 (می 1978) به تشکیل و بنیانگذاری «حزب وحدت ملی افغانستان» پرداخت و در برابر رژیم خلقی - پرچی به فعالیت سیاسی جدی شروع کرد. در اگست همان سال با تعدادی از بنیانگذاران آن حزب از طرف رژیم بازداشت و بعد از تحقیقات توأم با زجر و شکنجه در محبس مخوف پلچرخ زندانی شد. در مدت زندان نسبت ابراز نظرهای ضد رژیم چند بار مورد لت و کوب قرار گرفت اما جان به سلامت برد. تا آنکه در ماه دلو 1358 (جنوری 1980) پس از تهاجم قوای سرخ و نصب ببرک کارمل در رأس رژیم همه زندانیان ها در چار چوب «عفو عمومی!» از زندان رها شدند. داکتر لودین پس از آن بار دیگر روابط پنهانی را با گروهی های ضد رژیم که در کابل به فعالیت آغاز کرده بودند، برقرار کرد؛ اینبار با احساس خطر جانی، تصمیم به ترک وطن گرفت و به پاکستان رفت، در آنجا با تنظیم «حرکت انقلاب اسلامی افغانستان» به رهبری مولوی محمد نبی محمدی ثبت نام نمود و به حیث مشاور سیاسی آن تنظیم شروع بکار کرد اواخر 1359 (شروع 1981).

زندان پلچرخ - مورخ 30 دسمبر 1979 (8 جدی 1358)

از راست به چپ: (قطار ایستاده) - محمدولی یوسف، داکتر غلام محمد نیاز، داکتر ولید حقوی، داکتر عبدالله عثمان؛ (قطار نشسته) - داکتر سیدعبدالله کاظم، داکتر محمد نادر عمر، داکتر عزیز الله لودین، داکتر روان فرهادی، داکتر محمد عثمان هاشمی، داکتر محمد اختر مستمندی و جکتورن محمد عزیز حنیف.

فعالیت های سیاسی داکتر لودین در پاکستان در جهت اتحاد تنظیمها و تعقیب یک پالیسی روشن شرح بیشتر کار دارد ولی در مجموع او در ایجاد اتحاد «سه گانه» و «هفتگانه» تلاش زیاد بعمل آورد که متأسفانه نه تنها نتیجه نداد، بلکه بعضی از جناح ها را که خواهان قدرت یکه تاز بودند، به مخالفت با او کشانید. هنگامیکه مسأله تشکیل حکومت مؤقت پس از سقوط رژیم نجیب به رهبری حضرت صبغت الله مجددی مطرح شد، داکتر لودین با آن فیصله ها که دست پاکستان در آن شریک بود، مخالفت کرده پشاور را بعد از 12 سال به قصد مهاجرت به امریکا ترک کرد. در امریکا با گروهی داکتر محمد یوسف خان بنام «حرکت تحکیم

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلینکي د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

وحدت ملی» همکار شد و تماس هائی با حرکت «روم» به رهبری شاه سابق برقرار کرد. در اسد 1373 (جولای 1994) در مجلس 800 نفری «شورای عالی اسلامی» که به ابتکار اسماعیل خان در هرات دائر گردید، اشتراک کرد، ولی با اسماعیل خان نتوانست کنار بیاید و مجدداً به امریکا برگشت.

هنگامیکه حرکت مسمی به «قبرس» به ابتکار بعضی از شخصیت های تنظیمی در ماه دلو 1377 (فبروری 1999) در آنجا شروع گردید و تصمیم بر آن شد تا در آن حرکت از شخصیت های مستقل نیز دعوت اشتراک بعمل آید، داکتر لودین نیز از جمله کسانی بود که این دعوت را پذیرفت و در اجلاس دوم قبرس (ماه اسد 1377 مطابق جون 1999) با عده دیگر از شخصیت های مستقل اشتراک کرد؛ نکات پیشنهادی او در ترتیب قطعنامه آن اجلاس جداً منعکس شد و از آن به بعد موصوف به حیث یک عضو فعال آن حرکت تا کنفرانس «بن» مورخ 30 عقرب 1379 (نوامبر 2001) به فعالیت ادامه داد. داکتر لودین یکی از دو نماینده رسمی حرکت قبرس در کنفرانس «بن» بود. او بعد از کنفرانس «بن» به امریکا برگشت و بعد از مدت کوتاه به هرات رفت و در آنجا به اعمار مکتب و کلنیک مصروف شد، اما رابطه او با نظام خود کامه اسماعیل خان سازگار نبود و با گذشت هرروز بین آنها فاصله ایجاد گردید، چنانکه این اختلافات منجر به یک حادثه سو قصد علیه او در هرات شد که خوشبختانه از آن جان به سلامت برد. پس از این حادثه به کابل آمد 1382 (اواخر 2003) و مدت تقریباً دو سال بیکار بود. در 1384 (2005) به حیث رئیس اداره جدید التشکیل «مبارزه با فساد اداری» مقرر شد. پس از مدتی با حفظ مقام فوق از طرف حکومت به حیث رئیس دارالانشاء ی شورای ملی جهت آماده ساختن و ترمیمات لازم عمارت شورا و تنظیم امور اداری آن توظیف گردید که اینکار را با کمال امانت داری انجام داد. ولی بعد از انتخابات و آغاز کار شورا نتوانست با رئیس ولسی جرگه همکار شود، لذا از وظیفه استعفی داد و مدتی بیکار بود؛ در 1386 (اواخر 2006) به حیث رئیس کمیسیون مستقل انتخابات مقرر شد و این وظیفه سنگین و پرمسئولیت را تا سال 1389 (2010) پیش برد که یکی از پرجنجال ترین دوره کارش بود. پس از ختم این وظیفه مدت یک سال و نیم بیکار بود، تا آنکه در 1390 (اواخر 2011) مجدداً به حیث رئیس عمومی اداره مبارزه با فساد اداری مقرر گردید.

داکتر لودین سال گذشته خود را برای احراز مقام ریاست جمهوری کشور کاندید کرد، با آنکه شرایط مقدماتی کاندید شدن را به مقایسه بسیاری از کاندید های دیگر از لحاظ تعداد آرای حمایتی بیشتر تکمیل کرده بود، اما به دلیل پوره نکردن تعداد ولایت ها از لست کاندید ها حذف گردید که اینکار مورد انتقاد شدید او قرار گرفت و موجب شد تا از کارهای رسمی کناره گیرد.

زبان پرشور و صدای بلند داکتر لودین یکی از خصوصیات بارز او بود که در طول زندگی او را گاهی به خطر جان مواجه میکرد و هم زمانی به شهرت میرسانید. صدای حقانیت او همیشه از رسانه ها بلند بود و با شهادت سخن می گفت و در بیان حقیقت از هیچکس و هیچ قدرت هراس نداشت.

داکتر عزیز الله لودین دارای آثار علمی (کتاب و رساله ها)، مقالات و مصاحبه های فراوان در رسانه های ملی و بین المللی بوده، شخصیت صادق، پاک نفس، با شهادت، وطن دوست و یک مسلمان واقعی و متقی است که زندگی خود را در خدمت وطن و مردم وقف کرد و در راه حق و عدالت، آزادی و آزادمنشی و تطبیق قانون بطور مساویانه بالای همه از هیچ سعی و تلاش دریغ نداشت. او ازدواج نکرد و به جز میراث اندک از پدر، دیگر هیچ اندوخته و ملکیتی را صاحب نبود.

**زنده جاوید ماند هر که نکو نام زیست
کز عقبش ذکر خیر، زنده کند نام را**

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ